

Stara

Päivämäärä: 21.10.2020 / S. Aapro

Täyttöohje

- Jokaiseen otsikon alle tulee kirjoittaa vastaus ja vastauksen tulee vastata sisällöltään annettua otsikkoa
- Kirjoitustila kasvaa tarvittaessa
- Kaupunkistrategian jne toteuttamista kuvaavassa kohdassa kuvataan mm. toimintasuunnitelman taulukkoon kirjatuissa toimenpiteissä edistyminen valittujen mittareiden kautta

Ennustekaudella esiin nousseiden toimintaympäristön keskeisimpien muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen

Staran talousarvion (kvsto 27.11.2019) mukaiset tuotot vuodelle 2020 ovat 229,0 milj. euroa. Tällä hetkellä tuottojen ennustetaan koko vuoden osalta toteutuvan 268,7 milj. euron suuruisina eli ylitys talousarvioon on 39,7 milj. euroa rakentamisen kasvaneesta volyyymista johtuen.

Talousarvion mukaiset varsinaiset kulut vuodelle 2020 ovat 222,3 milj. euroa ja ennuste niiden osalta on tällä hetkellä 254,3 milj. euroa, jolloin varsinaisten kulujen ennakoidaan toteutuvan 32,0 milj. euroa talousarviota suurempina, koska rakentamiseen liittyvien hankintojen määrä on noussut. Ennusteen käyttökatteeksi muodostuu 14,3 milj. euroa. Poistot ovat ennusteessa 3,4 milj. euroa, jolloin liikeylijäämää syntyy 10,9 milj. euroa. Talousarvion liikeylijäämä on 3,4 milj. euroa, joka ennusteen mukaan ylitettäisiin 7,5 milj. eurolla. Staran korvaus peruspääomalle on 1,9 milj. euroa vuonna 2020. Tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 9,0 milj. euroa, kun se talousarviossa on 1,5 milj. euroa, eli ylitys 7,5 milj. euroa.

Ennusteen mukaiset tuotot ovat 5,9 % (15,0 milj. euroa) suuremmat kuin edellisenä vuonna. Kulut kasvavat myös, mutta tilikauden ylijäämän ennakoidaan olevan noin 3,3 milj. euroa vuoden 2019 toteutunutta tulosta parempi.

Staralla ei liikelaitoksena ole talousarviossa sitovaa investointimäärärahaa. Talousarviossa suunniteltiin käytettävän työkoneiden ja autojen sekä muun irtaimen omaisuuden hankintaan 3,6 milj. euroa ja tulosbudjetissa 4,3 milj. euroa. Investointeihin arvioidaan kuluvan 4,6 milj. euroa tänä vuonna, mutta koronavirus epidemia saattaa vaikuttaa myös toimitusaikoihin ja sitä kautta investointien toteutumiseen.

Suuri osa Staran tulojen kasvusta talousarvioon verrattuna tulee rakennustekniikasta ja sen liikevaihdon ennustetaan kasvavan 7,2 milj. euroa viime vuoden tasosta. Pienten korjausrakentamisen hankkeiden määrä on lisääntynyt ja painopiste on siirtynyt pieniin ja keskisuuriin hankkeisiin. Isompien hankkeiden aloituksia on siirretty. Hankkeiden painopisteen siirto pienempiin hankkeisiin on huomioitu osaston toiminnassa viime ja tämän vuoden aikana. Tuntipalkkaista resurssia on siirretty pienempiin hankkeisiin. Puitesopimusten merkitys on korostunut pienten hankkeiden laajuuden kasvaessa. Koronatoimenpiteiden tuoma talouden kiristyminen on näkynyt tilaajalla hankkeiden aloituksen lykkääntymisellä. Joitain investointihankkeita on siirretty jopa 2-4 vuotta eteenpäin. Muutamissa työkohteissa asennusajat pitkittyneet, johtuen muiden osapuolten/urakoitsijoiden viiveestä koronan takia ja ongelmista materiaalitoimituksissa.

Kaupunkitekniikan rakentaminen osastolla liikevaihto on noussut merkittävästi infrarakentamisen kysynnän kasvun takia erityisesti Helsingin läntisillä ja itäisillä alueilla. Tästä syystä henkilöstörekrytointeja on tehty hieman lisää mm. maanrakentamisen oppisopimuskoulutuksen muodossa. Korona epidemia ei ole haitannut osaston toimintaa.

Kaupunkitekniikan ylläpidolla on kolmivuotiset sopimukset pääasiakkaan kanssa ja lisäksi HKL:n kanssa on sovittu pitkään jatkuneen ylläpitosopimuksen jatkosta vuoteen 2021 asti. Toimintaympäristössä ei siten ole tälle vuodelle merkittäviä muutoksia eikä myöskään henkilömäärissä. Pääasiakkaan erillismäärärahat ovat pienentyneet merkittävästi, osin koronan sopeuttamistoimina, vaikka korjausvelka kasvaa voimakkaasti yleisillä alueilla. Uusien asiakkuuksien kartoitusta on tehty ja osasto on saanut jo joitakin uusia asiakkaita. Erittäin leuto kevättalvi vähensi työkuormaa ja ylitoitakaan ei kertynyt tavanomaiseen malliin. Tästä syystä kaupunkitekniikan ylläpidon menotkin ovat edellisvuotta pienemmät.

Ympäristöhoidon osaston toiminnan ja tuloksen ennakoidaan toteutuvan suunnitellusti.

Logistiikka on vuoden 2020 aikana luopunut ulkoisesta myynnistä. Tätä myynnin menetystä on kyetty paikkaamaan kasvatus- ja koulutustoimialan kasvaneella logistiikkakeskuksen myynnillä ja materiaaliratkaisujen tuotevuokrauksella, kilpituotannolla, koronavarusteiden myynnillä sosiaali- ja terveys toimialalle logistiikkakeskuksesta ja materiaaliratkaisun koronaan liittyvillä pienkalustovuokrauksilla. Kalustoratkaisun tulot ovat jäämässä oletettua pienemmiksi, koska vuoden 2020 alkupuoli oli lumeton ja korjaamon palveluiden kysyntä jäi vähäiseksi. Kuljetuspalvelu on toteuttanut mittavan kaupunkiympäristön toimialan toimestomuuttoprojektin. Logistiikkakeskuksen kasvanut liikevaihto on lisännyt myös materiaalien ostoja. Kokonaisuudessaan logistiikkaosaston tuloksen ennakoitaan parantuvan merkittävästi vuodesta 2019.

Johtamistoimenpiteet toiminnan ohjaamiseksi talousarvion toteutumiseen sitovassa tasossa

Tilannetta seurataan etenkin koronavirus pandemian aiheuttamien taloudellisten seurausten kannalta. Tehty ennuste ei aiheuta kuitenkaan tässä vaiheessa vielä tarvetta erityisiin toimenpiteisiin.

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa

Stara pyrkii vuoteen 2021 määritettyyn tahtotilaan viiden menestystekijän ja niitä toteuttavien kehittämishankkeiden avulla. Staran strategiset kehittämishankkeet ja toimenpiteet tukevat sekä kaupunkistrategian 2017 - 2021 että Staran tavoitteiden toteuttamista.

Stara on rakentamassa maailman toimivinta kaupunkia kaupungin sisäisenä palveluntuottajana yhdessä asiakkaan kanssa. Osana yhteistyösopimusta Stara piti syksyllä 2019 yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa yhteisen prosessityöpajan ja määrittä yhteiset kehittämistoimenpiteet vuosille 2020 - 2022. Vuonna 2020 toteutetaan toimitila- ja infrahankkeiden pitkän tähtäyksen suunnitelmien sekä projektimaisen toiminnan kehittäminen. Hankkeista tehdään projektikuvaukset, niille määritetään tavoitteet ja ne toteutetaan suunnitellun mukaisesti yhdessä Kympin kanssa. Yhteinen kehittäminen toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta kaupunkikokonaisuuden ohjattavuuden parantamisesta. Teknisen palvelustrategian selvitykset ovat valmistuneet ja asia on etenemässä toimeenpanopäätökseen, jossa Staraa mm. edellytetään toteuttamaan kehittämis- ja tuottavuusohjelman.

Kilpailukykyanalyysi valmistuu vuonna 2020. Vuonna 2020 järjestetään liiketalousvalmennusta ja selvitetään Staran palveluiden ja tuotteiden kustannukset ja niiden markkinahinnat.

Tuote- ja palveluvalikoiman kehittäminen – hanke käynnistetään teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten valmistuttua. Vuonna 2020 laaditaan hankekuvaus, määritetään tavoitteet ja aloitetaan hankkeen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.

Kilpailutetut hankinnat muodostavat merkittävän osan Staran kustannuksista. Staralle laaditaan hankintastrategia, johon liittyen luodaan ja käyttöön otetaan kategoriapohjainen hankintamalli, hankintojen analyysimalli ja kategoriatiimit.

Staralla on voimassa oleva Rala-sertifikaatti. Toimintajärjestelmän ja prosessien kehittäminen jatkuu ydinprosessien prosessiryhmissä.

Ympäristöjärjestelmä Ekokompassin ulkopuolinen auditointi tapahtui syksyllä 2020 ja Stara jatkaa Ekokompassi - ympäristöjärjestelmän sertifikaatissa seuraavat kolme vuotta. Staran ympäristöohjelma on päivitetty uudelle kaudelle 2020-2022. Staran ympäristöpolitiikka päivitetään kaupungin ympäristöpolitiikan päivityksen yhteydessä. Staralla on energiansäästöön, hankintojen ympäristökriteereihin ja biopolttoaineiden käyttöön liittyviä tavoitteita. Staran vastuulla olevat vuodelle 2020 asetetut Hiilineutraali Helsinki 2035 toimenpiteet toteutetaan. Stara osallistuu 6. Aika – hankkeen Nollapäästöinen työmaa - projektiin. Vuonna 2020 jatkuu Staran ja Forum Virium Helsingin hanke ”Stara eRetrofit”. Hankkeessa selvitetään Staran ajoneuvokaluston sähköistämisen vaikutukset operatiiviselle toiminnalle.

Digitalisaation periaateohjelman toimeenpanoa jatketaan vuonna 2020. Hanke toteuttaa kaupunkistrategiaa digitalisaation, tekoälyn ja robotisaation hyödyntämisestä ja edistää julkisen sektorin ekosysteemin rakentamista. Tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuotannonohjausjärjestelmien käyttöönottoja ja palveluja hankitaan vuonna 2019 tehdyn kilpailutuksen pohjalta. Käyttöönottoja ohjaa kaupungin ja Staran digitalisaatio-ohjelman mukaiset tavoitteet. Allianssikumppanin kanssa on tehty allianssisopimus (ICT, tuotannon digitalisointi), allianssin johtoryhmä on nimetty ja allianssin vuosisuunnitelma 2020 hyväksytty. Hackathonissa ideoidut ratkaisut toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Staralle luodaan IoT-alusta ja kalustorekisterin laajennus ja otetaan ne käyttöön. Innovatiivisten kokeilujen tekemiseen luodaan malli.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Staralla on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta vuodelle 2020:

1. Staran käytössä olevien toimitilojen energiatehokkuus paranee

Energiansäästö tavoite on 5 % vuoden 2015 energiankulutuksesta. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön ja säänormitetun kaukolämmön kulutus.

2. Asiakastytyväisyys kehittyy myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvä (NSI 20–40)

Asiakaskyselyyn perustuva nettosuositeluindeksi (NSI) arvo on > 30 (vaihteluväli -100 – 100)

3. Tapaturmataajuus pienenee

Tapaturmataajuus laskee kolmen edellisen vuoden keskiarvosta 5 %.

Muut toiminnalliset tavoitteet:

1. Staran hankintapäätöksistä 100 % sisältää ympäristökriteerejä.

2. Staran dieselkäyttöisistä hyötyajoneuvoista 70 % on siirtynyt käyttämään uusiutuvaa diesel biopolttoainetta.

Tavoitteiden ennakoitaan tässä vaiheessa toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti paitsi biopolttoaineiden käytön osalta, jossa arvio toteumasta on noin puolet tavoitteesta. Staran luovuttua omista jakeluasemista biodieselin saatavuus ei ole optimaalinen tukikohtiin nähden, mutta tiedotusta asiaan liittyen on lisätty Staran sisällä ja kehityksen ennakoitaan olevan myönteistä viime tilinpäätöksessä raportoituun toteumaan verrattuna.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Korona pandemia voi aiheuttaa riskin toiminnan ja talouden toteutumiseen. Jos Staran henkilökunta tai se yhteistyökumppanit sairastuisivat laajalti, palvelutuotanto ei toteudu suunnitellusti, työt viivästyvät, liikevaihto laskee, tulos menee alijäämäiseksi ja tavoitteisiin ei päästä.